

Hikmet – znanje i mudrost u vremenu

E'uzu billahi mineš-šejtanir-radžim

Bismillahir-rahmanir-rahim

El-hamdu lillahi rabbil-'alemin. Ves-salatu
ves-selamu 'ala sejjidina Muhammedin
ve 'ala alihi ve sahbihi edžme'in.

On daruje mudrost (*hikmet*) onome kome hoće, a onaj kome je mudrost darovana – darovan je blagom neizmjernim. A shvatiti mogu samo oni koji su razumom obdareni. (El-Bekare, 29)

“Mudrost (*el-kelime el-hikme*) izgubljena je stvar vjernika, pa gdje god je nađe ima pravo da je uzme.” (Tirmizi, Ibn Madže)

Riječ *hikmet* iz navedenih, ali i iz brojnih drugih tekstova izvora islama, trajno je privlačila pažnju mnogih znalaca, ne samo islamskog već i neislamskog intelektualnog i kulturnog obzorja.

U bogatoj semantičkoj širini, riječ *hikmet* nije samo *mudrost* darovana poslanicima i njihovim sljedbenicima kao vrhunaravna poruka i ispravno usmjerenje nego i: razboritost, znanje, filozofija, istinitost, pravednost, ispravnost... Vjerovatno je iz oduševljenja i otvorenosti za ovakva sadržajna značenja i htijenja da se *hikmet/mudrost* univerzalnog islamskog učenja još snažnije i odgovornije približi ovdašnjim ljudima nastala vrijedna i osebujna periodična publikacija istog imena.

Prvi broj lista *Hikmet* izašao je 7. aprila 1929. godine. Pokrenut je i izlazio u Tuzli, gradu koji je i u to vrijeme bio stjecište vrijedne i ugledne uleme. Njegova orijentacija bila je izrazito tradicionalna, a u njegovim izdanjima su pisali autori koji su imali takva idejna usmjerenja. Sami urednici su ga nazivali sintagmama *islamska revija* i *islamski magazin*. Pokretač *Hikmeta*, izdavač i glavni urednik bio je cijenjeni alim i autoritet u svome vremenu Ibrahim Hakki Čokić (umro 1948. g.), muftija u Tuzli, profesor u Behram-begovoj medresi i gimnaziji i uzorni pregalac. Uz njega, najaktivniji saradnici su bili još i Ahmed Lutfi Čokić (umro 1933. g.), Abdurahman Adil Čokić (umro 1954. g.), Mehmed Handžić (umro 1944. g.), Muhamed Zahirović (umro 1931. g.) i Husein Jahić (umro 1943. g.). U prvom periodu izlaženja štampana su 72 broja. Njegovo publiciranje je prestalo i posljednji broj je štampan 14. novembra 1936. godine.

Taj prvi serijal *Hikmeta* stekao je svoje vjerne čitaoce širom Bosne i Hercegovine i susjednih zemalja. Objavljen je značajan broj tekstova na bosanskom jeziku iz širokog područja islamskih nauka, ponajprije akaida, tefsira, hadisa i povijesti islama. O važnosti i relevantnosti studija objavljenih na stranicama *Hikmeta* govori i učestalo pozivanje na njih i citiranje njihovih sadržaja od mnogih kasnijih autora.

Druga serija pokrenuta je u novom historijskom kontekstu i potpuno drukčijim okolnostima. U uslovima teške Agresije i borbe za slobodu, novi *Hikmet* je nastao kao glas živih i hrabrih, kao svojevrсни progres učenosti u vremenu nimalo sklonom toj učenosti i iskonske želje da duh i mudrost nadjačaju nadiranje zločina i nasilne smrti. Opet su na njegovim stranicama objavljivani radovi ovdašnjih alima, ovoga puta u puno širem obuhvatu i tema i autora.

Druga *Hikmetova* serija bila je malo dugovječnija (1993-2001) i izdato je pet brojeva više (ukupno 77). Ponovo su, nažalost, čitaoci informirani da list prestaje izlaziti.

Dvadesetak i nešto godina kasnije, isti izdavač, Muftijstvo tuzlansko, donosi odluku o obnavljanju vjerske i prosvjetiteljske misije lista *Hikmet*. Tuzla, koja je duhovni, intelektualni, politički i ekonomski centar sjeveroistočne Bosne, danas je i alimsko središte i mjesto u kome već lijep niz godina, uz Muftijstvo, egzistira više važnih ustanova Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini. Iz ovih ustanova, kao i iz svih naših medžlisa, dolazi glavni podsticaj i ohrabrenje s kojim Muftijstvo tuzlansko želi da u ovom vremenu ispuni dug prema svim ranijim pobornicima ideje oličene u instituciji lista *Hikmet*.

Stoga je prirodan slijed događaja ponovno pokretanje *Hikmeta* i pokušaj da se učenja naše uzvišene vjere, ali i brojne druge teme, izraze današnjim jezikom te posredstvom i ovog medija, ako Bog da, plodonosnije dovode u kontekst aktuelnog vremena i našeg životnog prostora. Tehnička obilježja su unekoliko drukčija i posigurno unaprijeđena, ali temeljna orijentacija lista prati njegove ranije periode i nastavlja bogatu tradiciju.

Dok se polahko približavamo stogodišnjici te *Hikmetove* tradicije, svjesni smo njegovog značaja i u ranijoj i u kasnijoj prošlosti, kao i predispozicija koje bi danas, mjereno sasma ljudskim aršinima, bile dostatne za njegovo novo i trajnije opstojanje.

Zahvalnost iskazujemo poštovanom reisul-ulemi dr. Husein-ef. Kavazoviću na njegovoj podršci, svim članovima Savjeta i Redakciji lista *Hikmet*.

Naša najveća zahvalnost pripada Uzvišenom Allahu, Gospodaru svjetova.

DR. VAHID-EF. FAZLOVIĆ,
muftija tuzlanski